

Yakobus mo surat

¹ Suratna an dua-blaskam de zi ausu nakore zini men zen sekwak gwen dakke, zêbe mae hap-

men zen angkam aha mo lang san lowehen da'anke.

Alap ne Bian Kristus Yesus nik mo ngranak de syal gwe-gwen zini Yakobus onakon: *

Dawem!

Yesussu de taïbliblannak de tatem ëzauk gwen hap de ol, hen enlala blal hap de Alapsa abe tan hap de ol:

² Aya-wal oso-wal, em de kareksa goitowe gwenna, zen dekam em anakan ëisrip-sri gwe-gwen, "In aïris. Zen dekam Bian Alap ano eini ap mam gulblu'ara."*

* **1:1 1:1** Yakobus men zen suratna ansa ale gulku, zen Yesus mo osona- men zen hen Yerusalemk de Kristen zini nol gwibiri-dakake. (Mrk. 6:3; Kis. 12:17; 15:13; 21:18; Gal. 1:19) Nonol in kim Yahudi mo langnak zini ëKristen gwek, dekam Yesussu de taïbliblan srëm Yahudi zi karek da gwibik. In zep Yerusalem kon heya-hya gwenkam sekwak gwendak- aha zi mo lang san depye. (Kis. 11:19) Yakobus man gubiridaka, "Dua-blaskam de zi ausuna." Nonol Israel Bak mo ausu nakore zi ensa kirekam nenbirida gwek, hwëna angkam Alap mo zi niban de ol ziaha-en gun ëse nakon, Kristen zini nen hen zëwe bitï gwe'an, sap nësa hen mes Alap hlïl inki. (Mat. 19:28; Why. 7:4-8; 21:12) * **1:2 1:2** Mat. 5:12; Rom. 5:3-5; 1Ptr. 1:6-7; 4:12-14

³ Sap em tawana: Em de kareksa goitowe gwenkam, em dekam esa Yesussu de taibliblannak etatete gwe zاهر.

⁴ Tatem de zewe en zauk gwenkam, dekam eno eini sa Bian mo nwenak tröp gwer händep bil gwer. Dikire eno mae mo eini bil gwek. Zen dekam esa Kristussu de taibliblannak tangan tatem ezaul, händep banakare karek maesa de goitowenkam molye eewak gwek.

⁵ Em de karek goitowennak enlala nik etopse gwe-gwenkam, emki Alapsa abe ta gwen- Zen de enlala blalsa ebe mae hap zer gwizimdin hip. Zen dekam sa ebe mae hap zer gwizimdi. Sap Alap mo kae-kaena zen tingare zini nebe mae hap. Zen hom anakan jalse gwe-gwenda, "Em bap Asa abe tala."*

⁶ Hwena zini men zen abe tanna, zen diki zen taibliblan. Zen bap zen anakan titik gwen, "San ha molya ap zerblaka? San ha sa?" Sap zi de kirekam titik gwenna, zen men kiye- asese de hosa men-san an-sankam ngöp-ngöp gulu seranna.*

⁷⁻⁸ Kire zini zen enlala dare syakna, hen zeno enlalana men-san an-sankam lwa gwenda. Kire zini bejen Bian onakon ba maena hlaun.

Mae hap de ol: Tahalha naban de lowehen nakon, hen tahalha srëmkam de lowehen nakon, emki isrip-sri naban lowehe gwen.

⁹ Aya-wal oso-wal, em de tahalha naban lowehe gwenna, isrip-sri naban em lowehe

* **1:5 1:5** Ams. 2:1-5; Mat. 7:7 * **1:6 1:6** Mrk. 11:24

gwen, sap ngatan zi mo langnak eno mae mo bosena mes dawem gwek.*

¹⁰ Hen men zen tahalha srëmkam lowehe gwenan, isrip-sri naban em hen lowehe gwen, sap em mese anakan tame uk, “Ano kire-kire beyana an molya dakal hap ërlwa gwek, zep asa angkam Bian en hon babu gwe-gwer.” Hen em mese anakan tame uk, “Ëe an te eisni men kiye.” Zen nabakam de ëbulk gwehen. Zep em hen kirekam esa nabakam ëbulk gwehe gwer.*

¹¹ Yakla de sal-sal gwe zankam, dekam de eisni in ëboneng gwen, hen ëbulk gwehen, hëndep dekam sa nwe awesna hom gwer. Zen hen kirekam, em in zen tahalha srëmkam lowehe gwenanye: Em nama de syal tannak te eis mo kim esa ëbulk gwehe gwer.*

Mae hap de ol: Kareksa de gon hap de enlala de ebon hatankam, tatem em ëzauk gwen.

¹² Em de kareksa goltowe gwennak de tatem zauk gwenkam, em isrip-sri gwe-gwen. Sap Alap dekam hëndep de gwën hap denaka sa ebe hap golblala. Sap kiresa de golzimdin hip dena Alap mes ki anakan gu-gubiridaka, “Ëe asa golzim- men zen Asa enna nola gweblananye.”*

¹³ Zi de kareksa de gon hap dwam gwenna, zen bap zen anakan gun, “Kareksa de gon hap de enlalana an Alap onakorena.” Sap Alap onak kareksa de gon hap de enlalana hom. Hen Zen hom kire hap de enlalana zer gwizimnira.

* **1:9 1:9** Yak. 2:5 * **1:10 1:10** Luk. 12:16-21; 1Ptr. 5:5 * **1:11 1:11** Yes. 40:6-8; 1Ptr. 1:24-25 * **1:12 1:12** 2Tim. 4:8

14 Sap kareksa de gon hap de enlalana, zen ere mae mo hole-hle nakon hata gwenda. Hole-hlena in zen zep emsa sil tibirhal gwenan hen da tabiridahal gwenan.

15 Ere mae mo hole-hle hen jal-jal enlalana, zen men kiye- tetan danna. Desa de enhonak ik ginni, zewe zep saltil gwenan. Desa ema zë kara ul gwenan, hëndep eisi zep zë të gwenan. Bil gwenkam dekam zep kama san dep anhe gwenan. Zen hen kirekam zini, kareksa de gol gwenkam, dekam zep juwen ora san dep ang ta gwenan.

16 Zep ano dang tinnak de aya-wal oso-wal, nen bap nen nënaka anakan boton ta gwibin, "Karek gon hap de enlalana an Bian ap zerblala."

17 Diki tingan men zen Bian onakon nëbe mae hap hata gwizimnin, zen diki dawemsa de gon hap de enlala naban tngare hë'ho gwibin niban. Eiwa, yaklana, benna, keisni, zen kitak Bian mo yang tabinni. Hwëna Zëna hom ben mo kim wet gwesik gwenda. Zep Zen bëjen enlala kareksa zerzimdin.

18 Sap Alap Zen mes ol dawemsa de golzimdinkim nësa ngaya tabirki. Zen kirekam syal gwibirki, sap Zen man nësa anakan dwam gwibiridaka, "Lamkam de ère mo irik ginnik zaunkum, an zen sa ère mo walaskam lowehe gwer."*

Nabakam de ëjal gwe-gwen srëm hap de ol, hen Alap mo olsa de i-san i-san gwe-gwibin hip de ol:

* **1:18 1:18** 1Ptr. 1:23; Yoh. 1:12-13; Why. 14:4; Rom. 8:19-23

19 Ano dang tüninak de aya-wal oso-wal, emki ansa enlala gwe-gwibin: Tingare zini, bahem nabakam ëjal ta gwen, hen bahem na-en ol nop-nopkam ëkira gwe-gwen. Diki nonol em holokam sane tabin.*

20 Sap Alap mo dwam gwibin niban bëjen zi mo jala ban apde nën.*

21 Zen in zep, nère mae mo enlala hole-hlena hen jal-jala, men dekone Alap mo nwenak ëkun gwe-gwenan, desa kitak nen tak gun. Hwëna Alap men desa zère mo ola nëno mae mo enhonak ik gïlki, zen desan en nen enlala betekkam ang ta gwen. Sap zen zen sa ëngaya gwen hap de ora san nësa dam tasik sone gwibir.

22 Bahem sap'nen Alap mo ola insa ësane gwe-gwen. Ki hwëna enaka esa anakan boton la gwibir, “Ëe mesë tangan Biansa hli-hli tasil.” Diki ola insa em i-san i-san gwe-gwibin.*

23 Sap zi de sap'nen sane gwe-gwenna hwëna desan de ang gwen srëmkam, zen men kiye-zère mo nwe-masesa de kakanak anakan hla tanna, “Otropna man.”

24 Zen sap kirekam mes zënaka hla tala. Hwëna dekon de song gwenkam, zen dekam sa hëndep gulsun hup eititi gwerä.

25 Hwëna Alap mes zère mo olak kitak nëp sul sonezimki- nen dikim kawesin nikon ëte so gwen hap denaye. Zep zini men zen Alap mo ola tingare enho naban i-san i-san nei gwibirin,

* 1:19 1:19 Ams. 10:19; 17:27 * 1:20 1:20 Mat. 5:22 * 1:22 1:22 Mat. 7:26; Luk. 6:46; Rom. 2:13

eititi gwibin srëmkam de desan en ang ta gwenkam, kire zi hip Alap dawemna sa gol gwizimdi.

²⁶ Zep zi de zënaka enlala gweblanna, “Ëe ama dawemkam Alap mo ol san ang gwe-gwenan,” hwëna zen de zëre mo mahalsa zerinik gwen srëmkam, zen zënaka boton tanda. Zen ki ëk enkam waba hap Alapsa ang gwebla'ara.

²⁷ Diki men desa Alap anakan enlala gwibirida gwe'ara, “An Abon de ang ta gwen wenyä zen,” zen a kire wenyä moye: tahalha wenyä de mas gwibirida gwen wenyä- sap walas kwasap, hen sap we sem. Ahana hen, men zen zënaka zerinik gwenna- auhu-kamanak de karek de zëbon onak hlimirin srëm hap. Zen diki kire wenyik Alap mo nwenak ësam gwesik gwenan.

2

Kristen bose omka de kwasang gwibirida gwen hap de ol:

¹ Aya-wal oso-wal, nen de ngatan Zini Bian Yesussu taïbliblankam, nen bëjen nen nënaka ahakore en naka nwekam golëake gwen- bose nabare wenyä ban bose srëm wenyä banye.*

² Zep anakarekam de lwa'anam: Zi dare de eno mae mo but srëm golak ang ë'anam- ahana pakean dawem naban hen cincin ala tan naban,

* **2:1 2:1** 1Tim. 5:21

hwëna aha zini tahalha tola, pakean kalk-kalk naban.

³ Nen de pakean dawem nabare zini insa gublunkam, "Bian, emki awe komal tum sam-samnak nikinzi," hwëna tahalha zini insa gublu'anam, "Em iwe zauk," ahaksa, "Em anak ano tana alp nakon nikin,"

⁴ dekam nen mese tangan ëkarek gwenan. Sap dekam nen auhu-kamanak de kirekam-kirekam enlala nabane ahakore en naka nwekam nënaka olëakenan.

⁵ Aya-wal oso-wal, emki ëenlala gwen: Auhu-kamanak mensa tahalha zikim nenbirida gwenan, hwëna Alap mes desa hlil inki- zen de sërkam Zënaka taïbliblan hap, hen tahalha srëm kam dikim zëre mo irik gïnnik lamkam lowehe gwen hap. Sap men zen Zënaka kwasang në gweblanan, zëbe mae hap dena mes ki kirekam gu-gubirida gweka.*

⁶ Hwëna nen de tahalha srëm zi ensa nwekam golëake gwenkam, dekam hwëna tahalha wenyä ema lamang la gwibirin. Hwëna te-ala beya wenyä men zëbon mae ëbon gwe-gwenan, nabakam de bayar gun srëm kam, zen in zen nësa jap nul sonenda gwenan, hëndep teipsin-teipsin zi sin dep il dïbirhal gwenan- zëwe de nësa klak tabin hipye.

⁷ Zen zen hen nëno mae mo Teipsin Zini Yesus mo bosena lamang nul gwenan.

⁸ Emki Alap mo ol ale gunnu ansa, bol-zaun tangan wenyä enlala gwe-gwibin- mensa hen

* 2:5 2:5 Mat. 5:3; Mrk. 10:23-31; Luk. 12:33-34; 1Kor. 1:26-31

nëno mae mo Teipsinnï Yesus anakan nësa tïti tabirkike,

“Zi bose omka em kwasang gwibirida gwen-san de enaka de kwasang gweblanna kiye.”*
Zen in zep, nen esa ësäm gwesil- desan de ang ta gwenkamye.

⁹ Hwëna nen de ahakore en naka nwekam golëake gwenkam, bose nabare wenya ban bose srëm wenya ban, dekam nen kareknake altil gwenan- kwasang hap de tïti tabin ola insa de gulmurunkumye.

¹⁰ Bian man nësa dwam gwibirida'ara- nen de kitak zëre mo tïti tabin sin sul sonenkam ang ta gwen hap. Zi de kitak zëno ol san ang gwe-gwenna, hwëna aha-en tol mae de gulmun sone kininna, dekam hwëna man dam gwesinin, “Zen hom kitak sul sonenda.”

¹¹ Zep anakan lwa'an: Musa man jalse gwibiridaka,

“Bahem ëkahalo gwe-gwen,”
hen,

“Bahem enaka tamera gwen.”*

Em de kahalo gwen srëmkam zi ensa tankam, dekam em home tïti tabin ola insa kitak sul sonenda. Zep hen kirekam, nen de ahakore en naka nwekam golëake gwenkam, nen hen home dekam Bian mo tïti tabinsi su kul sone gwe'an.

¹² Emki ansa enlala gwibin: Nen kime Bian Yesus hun lamkam ërtowe'ak, Zen molya nësa ëpba tïti tabin ol san de ang tan srëm hap karek tabirki. Ëpba tïti tabin ola in menkam

* **2:8 2:8** Mrk. 12:28-34; Mat. 22:36-40; Rom. 13:8-10 * **2:11 2:11** Kel. 20:13-14

sërkam nësa tahale gwibik, hwëna Bian Yesus mes dekon nësa gwiswe soneka. Diki Bian de lwahal zankam Zen sa nëno mae mo syala hen ol toranna anakan klis gulzimdi, “Em ba habe kwasang hap de ano titi tabin ola in san ang gwe srëm gweka?”

¹³ Zep men zen zi bose zemka kwasang neibirida srëm gwe-gwenan, Bian Yesus hen kire zisi molya lamkam kwasang gwibiridaka. Hwëna men zen kwasang tola ban zi bose zik mo karekna eititi nei gwibir-zimnin, Bian sa desa hen kwasang gwibiridala, hen zëno mae mo karek-karekna sa tap gulsuzimdi.*

Alapsa de taïbliblansa de goltrë gwen hap de ol:

¹⁴ Aya-wal oso-wal, zi de anakan gunnu, “Ë mesë Alapsa taïblihlak,” hwëna zen de zëre mo Alapsa de taïbliblanna insa goltrë gwen srëmkam, zen waba hap. Dekam bëjen zënaka ngaya tan.*

¹⁵ Emki ëenlala gwen: Wal bose uk de tahalha gwenna- pakeanna hom, hen tembanena hom.

¹⁶ Ebon mae onakore nik de ahanik gublu'anam, “Dawem ki en song gwe, hen dawem enkam gwë. Wake, wëhë tol pakeankam hen tembanekam emsa mas nëbla'ak?” Hwëna zën de hen mas gweblan srëmkam, zëno kirekam de ola in waba hap.*

¹⁷ Zep Alapsa de taïbliblanna zen hen kirekam: Goltrë gwen srëmkam, zen waba hap. Zen san de tokna.

* **2:13 2:13** Mat. 5:7; 6:14-15; 18:21-35 * **2:14 2:14** Mat. 7:21

* **2:16 2:16** Mat. 25:41-45; 1Yoh. 3:17

¹⁸ Hwëna ano ola insa ahakon sa anakan nulsul, “Alap mes ki kirekam dwam gwibiridaka: Ahakon zëre mae mo Alapsa de taïbliblansa de goltrë gwen hap de wenyä. Ahakon goltrë gwen srëmkam dep de wenyä.” Kirekam de zini ëe asa anakan ding gulzim, “Ëe ki banakan asa emsa anakan tawa gwibiridal?— ‘Zen eiwa man Alapsa daïblibla'an,’ em de ba maesa syal gwibin srëmkamye. Hwëna ëe asa ëre mo Alapsa de taïbliblansa zisi de mas gwibirida gwenkam hen dawemkam de gwë gwenkam goltrei gwizim.

¹⁹ Eiwa, em mese anakan laïblihlak, ‘Alap Zen aha-en.’ Zen sap aïris tol. Hwëna kire enkam de taïbliblankam hom sowe he'an. Dowal-dowala ki hen kire enkam daïbli gweblanan— in kirekam hen em laïblibla'anye. Zen zep anakare hap ëtitikin gwe-gwenan, ‘Asa sa Alap karek tabiri.’ ”*

²⁰ Zep men zen kirekam ëkil gïl gwe'an, “Goltrë gwen srëmkam de Alapsa taïbliblanna zen aïris,” kirekam de zini zen enlala joblo-top tanganna. Goltrë gwen srëmkam de taïbliblanna, zen waba tangan hap. An zebë ebe mae hap ansa mas gulzim'in:

²¹ Nëre mae mo auyanna Abrahamsa emki enlala gweblan— zen kim tane zem Isaksa Alap hap de sap ang tasik seblan hap holena blonsublu'ankake. Zen dekam Alap hap anakan goltrëblaka, “Ëe eiwa ama Emsa taïblibla'an.” Zen in zep Alap sam gwe-siblika.

* **2:19 2:19** Mat. 8:28-29; Mrk. 5:7

²² Eiwa, Abraham hap de aïsili iwe man tangan dam gyesi'in: Zëre mo taibliblanna insa kim kirekam Alap hap goltrëblaka, zen dekam tangan zep Alap mo nwenak sowehek.*

²³ Zen in zep hyanak zëbe hap dena Alap mo olak anakan ale nuk,

“Abraham zen Alapsa taibliblaka, dekam zep Alap anakan gubluka, ‘Em mese ëre mo nwenak dakastili.’ ”

Zen in zep Abrahamsa nen gweblak, “Alap mo dokot.”*

²⁴ Zep angkam mes dam gwesin'in: Nësa de Alap sam gwesibiridan hap, diki nen esa nëre mae mo Alapsa de taibliblanna insa oltrë gwer. Goltrë gwen srëmkam, bëjen sam gwesin.

²⁵ Rahab Bak hen kirekam gwëk. Zen sap nonol kahalo hap zënaka golgu gwëk- te-alasa de dekon gulin gwen hap. Hwëna Israel kore otek zi darena kim apta zaka, zen teisyaink. Ki zep hwëna aha ora san sowëkam si so sonek. Zen insa kirekam syal gwibik, zen dekam zep zënaka anakan goltrëk, “Ëe ama Alapsa taiblibla'an.” Zen zep hëndep Alap mo nwenak sam gwesik. *

²⁶ Men kiye- timni. Ensasa srëmkam, zen tokna. Nëno mae mo Alapsa de taibliblanna hen kirekam: Goltrë gwen srëmkam zen hen san de tokna kiye.

* **2:22 2:22** Ibr. 11:17-18; Kej. 22:1-14 * **2:23 2:23** Kej. 15:6; 2Taw. 20:7; Yes. 41:8 * **2:25 2:25** Rahab Bak in, zen Israel wesya hom. (Yos. 2:1-21; 6:17; 6:25; Ibr. 11:31)

3

Mahalsa de zerinik gwen hap de ol:

¹ Aya-wal oso-wal, em bahem beyakam Alap mo olsa de tawa ta gwibin hip ëdwam gwe-gwen. Sap tawa ta gwibin hip de zini nësa Alap sa lamkam dawemkam karatda tabiri, “An san ha ano ola dawemkam tawa ta gwibirki?” Em de karekkam tawa ta gwibinkim, emsa sa sërkam karek tabiri.

² Sap nen kitak kareknake altil gwenan. Hwëna zini men zëno ëk tihî nakon ol karekna aha-en mae wet son srëmna, kire zini man zëre mo timni kitak golinik gwe'ara. Zen kire nik Alap mo nwenak ëoto gwesik gwenan.

³ Men kiye- kudasa de zersong gwenna. Zen besi tekna ëk tihînak bu nulsuk gweblanan, dekon zep dabenkam baï da gwenan- dekam de zini in zëre mo dwam gwibin sin dep zersong gwen hapye. Ëk tihî en nakon de da tablankam, zen dekam de tïngare timni insa zersong gwen.

⁴ Men kiye hen bul golsong gwen zini. Zen zëre mo hoskam de golsong gwen- zëre mo enlala gwibin sin. Bulu in sap yawala. Asesena hen sap yawala. Hosna in betekna, hwëna dekam diki bul yala insa golinik gwen.

⁵ Mahala hen kirekam: Zen sap betekna. Hwëna zen ki sërkam gulin halasen gwenda. Emki eenlala gwen: Men kiye hen, eik yawalak de syauk betekkam drawe henna, zen hwëna dekon de hëndep hitil song gwenkam yak gwe haladan.

⁶ Zen zep mahala hen syauk makan. Zen nëno mae mo timnik lwa gwenda- san de jal ausu.

Dekon zep jal-jala syauk makan yak gwe halada gwenan, hëndep timni zao zep kitak hweistil gwenan. Syauknu insa zen dowal mo kigi zè draul sone gwenda, dekam zep nëno mae mo gwënna kitak ang gulsuk gwenda.*

⁷ Kitak de otweran terya-tyana, hwëna zini ki desa mumuk da gwibirin- sap eiknik dena, gulk dena, sap muskum de il gwehal gwen tweran. Sap hinak de lowehe gwen wanya, desa ki mumuk da gwibirin.

⁸ Diki mumuk tan srëm hap dena aha-en: Zen mahal. Desa toton nara dep?- mumuk tan naye. Zen jal-jal tanganna- san de wanya jal-jala kiye.*

⁹ Sap nen mahalkame Bian Alap mo bosena teip ulsuk gweblanan. Hwëna mahala in hen dekame etan zi bosyanna lamang la gwibirin. Hwëna zi bosyanna in sap hen Alap am zère mo nwe-masekam yang tasibirki.

¹⁰ Aya-wal oso-wal, bap zen kirekam lwa gwen: Mahala an, zen dekame Alapsa boltere la gwenan, hen nënaka dekame lamang la gwibirin.*

¹¹ San ha ki aha-ere ho-nwe nakon wet so gwenan- hikam hen ho tangankamye? Sap hom tanganke.

¹² Aya-wal oso-wal, san ha yerana ki walengkam të gwenan? San ha deiwana ki wangakam të gwenan? Zen homke. Hen hi nwna bëjen ho tangankam wet son. Zen zep

* **3:6 3:6** Mat. 12:36-37; Mrk. 7:15-23 * **3:8 3:8** Mzm. 140:4;
Rom. 3:13 * **3:10 3:10** Mat. 7:15-20; Ef. 4:29

nëre mae mo mahala nen dawem enkam
golëinik gwe-gwen.

Enlala blal hap de ol:

¹³ Ebon mae onakon de ahanik kıl gïnni,
“Alap mes abe hap enlala blala zerblaka.”
Hwëna ki eno enlala blala in wal bose wal ukip
emki zertrei gwizimdin. Sap eiwakam de enlala
blal zini, zen dawemsa noltrei gwizimnin, hen
aha zisi enlala betekkam mas neibirida gwenan.
Zen dekon zep anakan tame da gwibirin, “Eiwa,
zëno enlalana blala.”

¹⁴ Hwëna em de zi bose omka husus
gwibirida gwenna, dekam bahem enaka anakan
boltere tan, “Ano enlalana blala.” Hen em de
ere en mo timsi ngalap gwe-gwibinni, ki ebon
onak Bian onakore enlala blala hom.

¹⁵ Em de kirekam lowehe gwenna, zep eno
mae mo enlala blala in ngatan zi mo lang
nakore naka hom. Zen okamana awe de enna,
hen ere mo hole-hle nakorena, hen
dowal-dowala korena.

¹⁶ Zini men zëbon zenaka de husus
gwibiridan enlalana, hen zëna en naka de
ngalap gweblan hap dena lwa gwenda, zëno
enlalana men-san an-sankam sa lwa gweblala.
Kire zini tîngare kareksa sa hëndep gulin hana
song gwera.

¹⁷ Hwëna Alap onakore enlala blala bare zini,
zen kirekam bëjen. Kire zi mo enlalana
lalakna,
hen umlae enna,
hen kwasang-kwasangna.
Alap onakore enlala blala bare zini zen hen aha
zisi blikip gwesik gweblankam.

Kire zini man aha zi niban de enlalasa zisiri tan
 hap ësam gwesik gwenan,
 hen zi bose zikhip dawemsa nol gwizimnin.
 Alap onakore enlala blala bare zini zen bëjen
 ahakore en naka golëaken,
 hen bëjen mahala dare syak gwen.
¹⁸ Zi de zi bosyansa umlae ora san dep dam
 tasik sone gwibinkim, dekam Alap sa hwëna
 hë'ho gwibin nika zëbe hap golblala, sap zini
 beya nik sa dekon Alap mo nwenak ëdakastil
 gwer.*

4

Auhu-kama naban de dokot ën srëm hap de ol:

¹ Em ba nakone wal bose wal oban ëdarak
 gwe-gwenan hen ëkeisa-keisa gwe-gwenan?
 Zen ere mae mo hole-hle enlala nakonke. Sap
 eno mae mo enhonak man kirekam-kirekam
 kareksa de gon hap de enlalana ëilman
 gwe-gwenan.*

² Em dekon zebe aha zi mo bi gwibin
 kire-kiresa dwam ei gwibirin, hwëna hom ep
 nol gwizimnin. Zebe enaka laïl gïbirida
 gwenan, hëndep zebe ëdarak gwe-gwenan.
 Hëndep dekon zebe enaka de tameran hap
 ëdwam gwe-gwenan.* Hwëna em mae habe ere
 mae mo dwam gwibin kire-kirena insa ulin
 srëm gwe-gwenan: Sap em home Alapsa kire
 hap abe la gwenan.

* **3:18 3:18** Ams. 11:30; Mat. 5:9 * **4:1 4:1** Gal. 5:17 * **4:2**
4:2 1Yoh. 3:15

³ Em sap ema abe la gwenan, hwëna mae habe ulin srëm gwe-gwenan: Sap em karek enlala nabane abe la gwenan. Ere mae mo hole-hle sane abe la gwenan, zep em bëjen em ba maesa Alap onakon gul irin.

⁴ Zep em in men kiye- aha-ere we de zisi beyakam lop tanna. Zep em hen kirekam: Bëjen em aha-ere Alapsa ang gweblan. Em san mese ëeititi gwék? Auhu-kama naban de goldokot gwenna, dekam Alap mo jal zi hip em-am ënwe-mase gwe-gwenan. Kire zini bëjen etan Alap han zerdokot gwen.*

⁵ Em san mese Alap mo ola ansa eititi eibik?
 “Zen mensa nëbe mae hap angna zer
 gwizimnira,
 Zen desa anakan dwam gwe-gweblanda,
 ‘Zen ëre en hap dena.’ ”*

⁶ Hwëna Alap mo kwasang-kwasangna man tangan taman kinï gwenan- men kirekam zëre mo olak lwakke,
 “Alap man bolte-bolte zini husus gwibirida
 gwenda.
 Enlala betek zini man kwasang gwibirida
 gwenda.”*

⁷ Zen in zep, Alap ensa em betek gwe-gweblan. Dowal mo kigisa ja-ja la gwék. Zen dekam sa ebon mae onakon heya gwe-gwera.*

* **4:4 4:4** Yer. 3:20; 1Yoh. 2:15 * **4:5 4:5** Kel. 20:3-5; 34:14; 1Kor. 6:19 * **4:6 4:6** Ams. 3:34; 1Ptr. 5:5-6 * **4:7 4:7** Ef. 6:11-18; 1Ptr. 5:8-9

⁸ Alapsa golek de lak. Zen dekam sa hen emsa golek de tabiri. Eno mae mo tahana men zen kareksa de gulin hana gwen hap ëjok-jok gwek, emki ngan tasibin. Hen enhona men zen kıl-kıl gweka, emki lalak tan. Hen bap zen dan nën.

⁹ Dawem enkam emki ëhalen- nwe go-ho naban hen enlala dowe hanan naban. Em home dawemkam ëhale'an. Zep eno mae mo bolamda hap de nga-ngola nwe go-ho hap emki li ta sone gwibin. Karek gon hap de isrip-srina desa enlala dowe hanan hap em wet tyasik gwibin-ekakim dawemkam Alap mo nwenak ëhalek.

¹⁰ Alap en hon emki enlala betekkam lowehe gwen. Zen dekam sa altirın nikon emsa lup gul ine gwera.*

Ere mo Kristen bosesa de tonsublun srëm hap de ol:

¹¹ Aya-wal oso-wal, bahem enaka tonsubirida gwen. Men nara Kristen bose zemka tonsublunna, zen ki man kwasang hap de Bian mo titi tabin ola insa ngip guluda. Hen dekam man nwe-mase gwenan: Zen hen kwasang hap de ola insa anakan enlala bolte-bolte naban tonsubi'ira, "Ahakon sap sa desan ang tal. Èe molyë."

¹² Diki titi tabin olsa de golzimdin hip de Zini aha-en, hen nëno mae mo karek-kareksa de hlaulzimdin hip Denaye. Zen Alap Zë-en. Zen diki zëno dena- zisi de anakan gublun hap dena, "Zini in karekna." Zep em de zi bose

* **4:10 4:10** Luk. 14:11; Plp. 2:5-11

omka anakan tonsublunna, “Zen karekna,” zen eno mae moka hom.*

Bola-bola gwen srëmkam de kalang gwen hap de ol:

¹³ Emki ano ola ansa ësane gwen: Biansa de eititi gweblankam bahem anakan ëkalang gwe-gwen, “Namen ahaksa ka'an ëe asa ëna desan song gwer. Zëwe holona aha-ere tahunkam asa gwër. Sap ba maesa de dekon lirak ta gwibinkim, te-alana mamkam asa gulin gwer.”

¹⁴ Hwëna ka'an eno gwënnak ba wëhë lwa'ak? Ena home tame gu'ura. Sap eno gwëna in ogom makan. Nabakam esa aya gwer.*

¹⁵ Diki anakan de torankam emaka sam gwesiki, “Bian Alap mo dwam gwibin sin diki lwankam, ki asa ngaya gwer, hen kiresa asa zë syal gwibir.”*

¹⁶ Hwëna Alapsa de eititi gweblankam de kalang gwenna, dekam bolte-boltekame ton'ara, hen enakae tëp tasi'ira. Kirekam zen karek.

¹⁷ Hen kirekam, em de ora dawemsa anakan tame tanna, “An diki zen, Alap mo dwam gwibin niye,” hwëna em de aha ora san gwë hankam, dekam mese kareknak zannara.*

5

Te-ala beya zi hip de ol jalse gwen:

* **4:12 4:12** Im. 19:18; 1Ptr. 2:1; Rom. 2:1; 14:4 * **4:14 4:14**

Luk. 12:18-20; Ams. 27:1 * **4:15 4:15** Kis. 18:21 * **4:17 4:17**

Luk 12:47; Rom 14:23b

¹ Angkam te-ala beya wenya emsaë gubirida'an: Asa sane lak. Em kareksa esa mamkam Bian onakon hla kul, zep gosa em hërhen naban tan.*

² Eno mae mo kire-kire beyana in man ëbatre'an, hen eno mae mo pakean dawem-dawemna in winim blom dabi'in.

³ Eno mae mo emas nakore hen perak nakore kire-kire beyana in zalta dep sa ëlwal. Hwëna kire-kire beyana in zen sa emsa Alap mo nwenak anakan dam dasik gwibir, "Zini an aïngkïl tamna." Zen zep sa hwëna Alap aumwa hap denak syauk blanak emsa yal gul sera. Sap em mese Yesus mo lwa halzan golek denak kire-kirena ere mae en hap tagal la guk gwëk.*

⁴ Men zen eno mae mo nganak syal ta gwëk, zëno mae mo te-alana ene olgwen gwëblak. Zep em ëngalap gwen. Sap zëno mae mo ësomo gwë-gwen ola mes hëndep angkam Soson Zini Bian Alap hon hatal.*

⁵ Zep em ëngalap gwen. Sap auhu-kamanak awe em mese tahalha srëmkam lowehe gwëk, hen ena en nakae oto lasik gwibik. Hen em mese sapi mo kim ena en naka laïzi gwibik, hëndep mese ëhanapna gwëk. Angkam hwëna emsa de blom tabin hip de yaklanak mes golek de gwer!

⁶ Sap em mese karek gol gwen srëm zini karek la gwibik hen lamera gwëk, hwëna zen man tol dekam ëgu gwëk, "Dikire nësa karek

* **5:1 5:1** Luk. 6:24-25; Mzm. 37
12:15-21 * **5:4 5:4** Ul. 24:14-15

* **5:3 5:3** Mat. 6:19-21; Luk.

da gwibik.” Zep emki ängalap gwen.

Yesussu de kire enlala tatete naban kara gwe-gweblan hap de ol:

⁷ Zen in zep aya-wal oso-wal, sap esa angkam karekna oltowe gwer, hwëna dekon emki enlala tatete naban Bian Yesussu kara gwe-gweblan. Emki sap äenlala gwen: Nga syal gwe-gweblan zini, zen holokam taran hap de yaklana kara në gweblanan.*

⁸ Zep em hen kirekam em enlala tatete naban ëkara gwe-gwen, sap Bian Yesus mo lwa halzan hap denak angkam man tangan golek de gwe'an.

⁹ Aya-wal oso-wal, bahem enaka jakal gwibirida gwen. Ki em esa hen kareksa Alap onakon hla kul. Sap zi mo kareksa de klis gun hup de Zini in angkam lilikinnik zau'ura! *

¹⁰ Aya-wal oso-wal, emki sap enlala gwibiridan- zini men zen orep Alap mo ola ayang nulzimmira gwekke. Dekam desa man karek da gwibik, sap ahakon man Alap mo ola insa husus nei gwibik. Hwëna man ki sap kirekam neibirida gwek, zen dekam hwëna dawemkam Biansa de blol gwe-gweblan naban tatetekam nyauk gwibik. Zep em hen zëno mae mo kim em lowehe gwen.

¹¹ Sap zen kirekam tatetekam nyauk gwibik, nen in zebe angkam desa enbirida gwe'an, “Zen hë'ho gwibinnik lowehe gwe'an.” Em mese ki hen Ayub hup de äisili ësane gwe-gwek- in kim

* 5:7 5:7 Luk. 21:19; Gal. 6:9 * 5:9 5:9 Mat. 7:1

karek yala insa goltowekaye. Hen em mese
 ëtawa gwek: Bian aumwa hap zëbe hap
 dawemna mamkam golblaka, sap zen man
 dawemkam Biansa de blol gweblan naban
 tatem zauku. Bian Zen eiwa sërkam de
 kwasang-kwasangna. Zen zep em hen Ayub mo
 kim em ëgwë gwen.*

*Mae hap de ol: Olsa de sosen gul gwen hap,
 bahem Alapsa ahaksa ngli maesa anakan
 gublun, "Mese ki asa salblanda."*

¹² Aya-wal oso-wal, ola an bol-zaun tanganna:
 Bian Alap mo bosesa de gollëwen hap bahem
 ere mo olsa de sosen gun hup anakan mae
 ëgu-guk gwen, "Ngli naban kama naban asa hla
 la." Auhu-kamana awe de aha banakare tol
 maesa de gubin niban hen bahem ëgu-guk
 gwen, "Zen mese ki asa hla tanda." Ki Alap sa
 hwëna emsa husus gwibiridala. Diki sosen gun
 srëmkam em anakare enkam ëgu gwen, "Ëe
 kië," ahaksa "Homë." *

*Alapsa de banakare mae nakon gu sone gweblan
 hap de ol:*

* **5:11 5:11** Mat. 5:12; Ayb. 1:21-22; 2:10; 42:10-13; Mzm. 103:8

* **5:12 5:12** Yesus man tawa tabirki, ngli naban kama naban de
 gu-guk gwizimdinni, zen man apde në'an- Alap mo bosesa de
 totoresu gu gwibin nibanye. (Mat. 5:33-37) Yahudi zini Alap mo
 bosesa de gollëwe gwen hap ngli naban kama naban nen guk
 gwizimk- zëre mae mo kalangsa dikim anakan sosen gun hupye,
 "Amki asa hla la- ëe de syal gwibin srëmkamye." Orya ol zini
 hwëna totore ol-gunsu de eiwa gun hup ki kirekam ëgu gwenan.
 Zen hen man kirekam karek gwe-gwenan, sap dekam hen san de
 Bian zëre mo bosesa de totoresu gubinni kiye.

13 Zi de ebon mae onakon anakan ngalap gwenna, “Ëe an banakan asa gwër?”– dikire Alapsa gu sonebla tine gwek. Isrip-sri naban de gwënna, zen dikire Alapsa tërya ban isrip-sri gwebla tine gwek.*

14 Sang-sang naban de gwënna, zen dikire Kristen zi mo nol-nolaka gu sonebiridak– zen deka Bian Yesus mo bosekam zëbe hap Alapsa abe dak. Hen zen sa minyakkam Yesus mo bosekam dra dal. †

15 Hen zen kim Alapsa de taïblïblan naban abe da'ak, Bian dekam sa zi sang-sangna insa dawem tala. Zen de kareknak de zaran nakon sang-sangna insa hlaunnu, Bian dekam sa zëno karek-karekna insa tap gulsublula. ‡

16 Ëe in zebë emsa titi tabi'in: Ere mae mo karek-karekna emki Kristen bose wal obon ëkira-kla gwe-gwen, hen Alapsa de abe tankam enaka mas eibirida gwek– ekakim sang-sang nakon ësale gwe-gwek. Sap zi de Alap mo nwenak dam-dam enkam gwënna, zëno ol gu sonenna sosen tanganna. Alap man kire zi mo ol gu sonenna dokwak gul gwenda.*

17 Elia nëban mae apdenak– zi tangan. Hwëna zen kim o de il tin srëm hap enlala zon tasïblin naban Alapsa abe taka, hëndep kirekam zep lwak. Ona dekam hëndep il ti

* **5:13 5:13** Kol. 3:16 † **5:14 5:14** Orep minyak zaitunkum dra da gwibik. Minyakna in, yera minyak makan, asena dawemna. (Mrk. 6:13) ‡ **5:15 5:15** Ayatna awe man dam gwesinïn: Totore sang-sangna hen ki- kareksa de gon srëmkamye. Hen ahakon eiwa zi mo karek-karek nakon. (Yoh. 9:2-3; Mrk. 16:18; Kis. 28:8; Yak. 1:6; 2Kor. 12:7-10) * **5:16 5:16** Ams. 28:13; 1Yoh. 1:9

srëm gwe-gweka- tahunna dan-ahan, ahana ngirîn ngam sonnak mes zauk.

¹⁸ Etan kim abe taka, dekam zep etan il tika. Kamanak de otanena dekam zep etan ësaltilidak.*

Aumwa hap de ol zïm-zïm:

¹⁹ Aya-wal oso-wal, emki ëenlala gwen: Ebon mae onakon de ahanik ora dam-dam nakon syal he'anam, hwëna ahanik de desa etan dam tasik sone'anam,

²⁰ zen dekam zëno angna mes tïn hip de ora nakon tagal tasiblinda. Zi de kirekam kareksa de gol gwen zisi dam tasinni, hwëna Alap dekam sa zëno nik mo karek-karekna beyakam jek-jak gulzimdi.*

Zëwe en zausunun. Dawem kitak!
Yakobus onakon.

* **5:18 5:18** 1Raj. 17:1; 18:1; 18:41-45; Luk. 4:25
Mat. 18:15; Gal. 6:1; 1Ptr. 4:8

* **5:20 5:20**

Orya
The New Testament in the Orya language of
Indonesia: Alap mo Ol Ęse, zĕre mo zi niban de ol
ziaha-en gu hup dena

copyright © 2005, 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Orya

Contributor: Pioneer Bible Translators

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source
files dated 9 Jul 2025

c93f518f-565f-570c-87e7-50d54e5ff0f6